SENSURI PRAGMATISTE ALE DEZVOLTĂRII PERSONALE
PRAGMATIST MEANINGS OF PERSONAL DEVELOPMENT

Elaborat în cadrul proiectului *Abordarea epistemologică a dezvoltării personale și a educației pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova.* Prioritatea temei − *Provocări societale* − este înscrisă în Registrul de stat al proiectelor din sfera științei și inovării cu cifrul 20.80009.1606.08 / „Program de Stat" (2020-2023).

Eugenia Bogatu, dr. conf. univ., Universitatea de Stat din Moldova

Pe parcursul timpului au fost create un șir de interogații, problematizări, tematizări în raport cu ființa umană. În miezul acestor interogații se regăsește un context în care coexistă mai multe soluții cu privire la dezvoltarea ființei umane. Toate aceste presupoziții sunt pentru a-i reda omului autenticitatea. Condiția noastră umană se naște din contactul cu alteritatea. Faptul de a fi în lume reprezintă o stare de deschidere, adică o ipostază ontologică ce conține propriile sale structuri existențiale. Devenirea ca experiență poate fi înțeleasă ca un proces continuu al schimbării și permanenței. Faptele concrete ale experienței desemnează trăsături transcendentale ale idealului dez-

voltării umane. În contextul pragmatist se regăsesc într-un tot unitar: experiența și educația, educația și gândirea, gândirea și cunoașterea. Pentru ca ființa umană să aibă o experiență valoroasă trebuie să se gândească la valoarea mijloacelor prin care își va atinge scopul, precum și la consecințele probabile ce vor rezulta din această experiență. Gândirea este prin ea însăși metoda unei experiențe educative. Mediul educațional, în conformitate cu viziunea reprezentanților filosofiei pragmatiste, trebuie să ofere situații reale care solicită gândirea. Stările de autenticitate pot fi considerate ca trăiri sau experiențe creatoare ale ființei umane. Sensurile stărilor de autenticitate ale ființei umane sunt redate, implicit, de dominanta etică, manifestându-se ca dorință metafizică de Ceilalți.

Over time, a string of interrogations, questions, thematizations in relation to the human being were created. At the heart of these interrogations is a context in which several solutions to the development of the human being coexist. All these assumptions are to restore human authenticity. Our human condition is born from contact with alterity. Being in the world represents a state of openness, i.e. an ontological hypostasis containing its own existential structures. Becoming as experience can be understood as a continuous process of change and permanence. Concrete facts of experience designate transcendental features of the ideal of human development. In the pragmatist context they are found in a whole: experience and education, education and thinking, thinking and knowledge. In order for the human being to have valuable experience, he must think about the value of the means by which he will achieve his or her purpose, as well as the likely consequences that will result from this experience. Thinking is in itself the method of an educational experience. The educational environment, in line with the vision of the representatives of pragmatist philosophy, must provide real situations that require thinking. States of authenticity can be considered as creative

experiences or experiences of the human being. The meanings of the states of authenticity of the human being are rendered, implicitly by the ethical dominance, manifesting itself as metaphysical desire by the Others.

Cuvinte cheie: : *ființă umană, dezvoltare personală, autenticitate, ipostază ontologică, sensuri pragmatiste*

Key-words: *human being, personal development, authenticity, ontological hypostasis, pragmatist meanings*